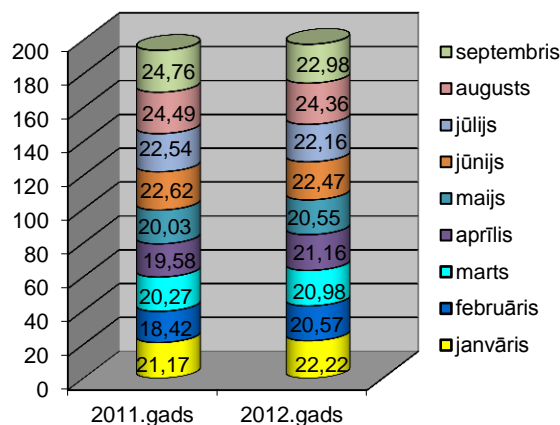

Naftas produktu (degvielas) aprite 2012.gada deviņos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.Ls 1.attēls

2012.gada deviņos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **Ls 197,46 milj.** apjomā, kas ir par Ls 3,58 milj. jeb **par 2% vairāk** kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

2012.gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar 2011.gada attiecīgo periodu, akcīzes nodokļa ieņēmumi **palielinājušies**:
- par dīzeļdegvielu (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un dīzeļdegvielu, ko izmanto par kurināmo) par Ls 7,26 milj. jeb 6%;

- par sašķidrināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu – par Ls 0,87 milj. jeb 55%;
- par degvielleļļu par Ls 0,033 milj. jeb 35%

Akcīzes nodokļa ieņēmumi **samazinājušies** – par svinu nesaturošo benzīnu (ieskaitot svinu nesaturošo benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts) par Ls 4,57 milj. jeb 7% (*skatīt 1.pielikumu*).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2012.gadā ietekmē:

- naftas produktu patēriņa struktūras izmaiņas – pieaudzis dīzeļdegvielas un naftas gāzes īpatsvars attiecīgi samazinoties benzīna īpatsvaram kopējā patēriņā (*skatīt 4. nodaļu*);
- naftas produktus ar lielāku akcīzes nodokļa likmi aizstāj produkti ar zemāku akcīzes nodokļa likmi un kuriem vairākos gadījumos piemēro vai nu atbrīvojumu no akcīzes nodokļa vai samazināto nodokļa likmi;
- patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu apjoma pieaugums – kopumā par 3%;
- akcīzes nodokļa likmes palielināšana benzīnam 2011.gada 1.jūnijā (*likmes skatīt 3.pielikumā*).

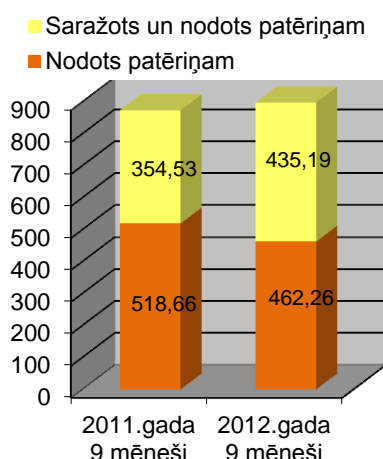
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2012.gada 30.septembrī komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu:

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 84
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 3;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 52;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 36;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 137.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2012.gada deviņos mēnešos Latvijā kopumā patēriņam nodoti naftas produkti (degviela) **897,45 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 24,26 tūkst. tonnām jeb **3% vairāk** kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies patēriņam nodotais apjoms:

- dīzeļdegvielai (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela, un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu) (*turpmāk – dīzeļdegviela*) – par 27,55 tūkst. tonnām jeb 5%;
- autogāzei – par 9,79 tūkst. tonnām jeb 52%;
- gāzei, kuru izmanto kā kurināmo – par 3,44

tūkst tonnām jeb 18%;

- petrolejai (ieskaitot reaktīvo degvielu) (*turpmāk – petroleja*) – par 2,24 tūkst. tonnām jeb 3%.

Samazinājies patēriņam nodotais apjoms:

- benzīnam (ieskaitot benzīnu, kuram pievienots etilspirts) (*turpmāk – benzīns*) – par 21,11 tūkst. tonnām jeb 11%;
- degvielleļļai – par 0,17 tūkst. tonnām jeb 2% (*skatīt 2.pielikuma 1.tabulu*).

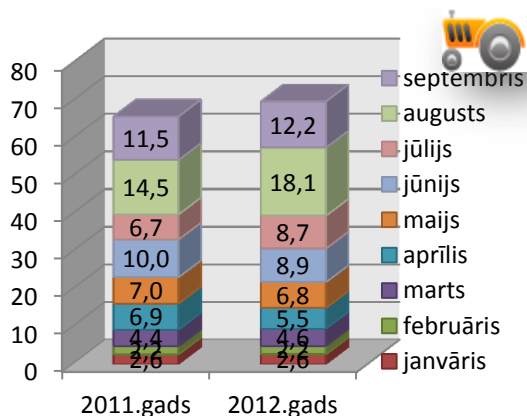
Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2012.gada deviņos mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti *4.pielikumā*. Līderpozīcijas ir saglabājuši SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”.

2012.gada deviņos mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti (sajaukti, apstrādāti, fasēti) naftas produkti 660,40 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 66,48 tūkst. tonnām jeb 11% vairāk kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

Salīdzinot ar 2011.gada attiecīgo periodu, palielinājies saražotais (sajauktais) apjoms dīzeļdegvielai, biodīzeļdegvielai un benzīnam, savukārt sajauktās petrolejas apjoms samazinājies (*skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu*).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem

(tūkst. tonnās) 3.attēls

Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, **2012.gada deviņos mēnešos** realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas 69,79 tūkst. tonnas dīzeļdegvielas un tas ir par 4,0 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2011.gada deviņos mēnešos.

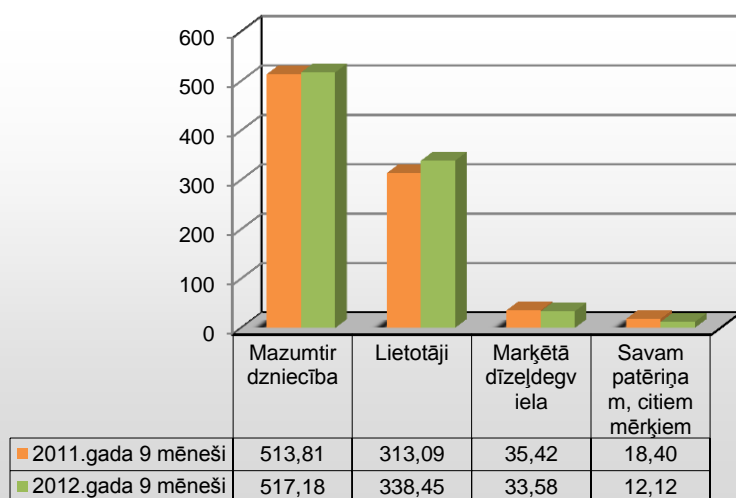
2012.gada 2.oktobrī veikti grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumos Nr.344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas

ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem” palielinot 2012./2013.saimnieciskajā gadā maksimālo kopējo dīzeļdegvielas daudzumu, kam piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, līdz 106333750 litriem (+8 475 150 litri).

Lauku atbalsta dienests ir piešķīris atlikušo dīzeļdegvielas apjomu (20 litri), kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu, līdz ar to uz šī gada 12.oktobra ir piešķirti 100 litri dīzeļdegvielas par vienu atbilstošās platības hektāru 2012./2013.saimnieciskajam gadam.

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnās)4.attēls

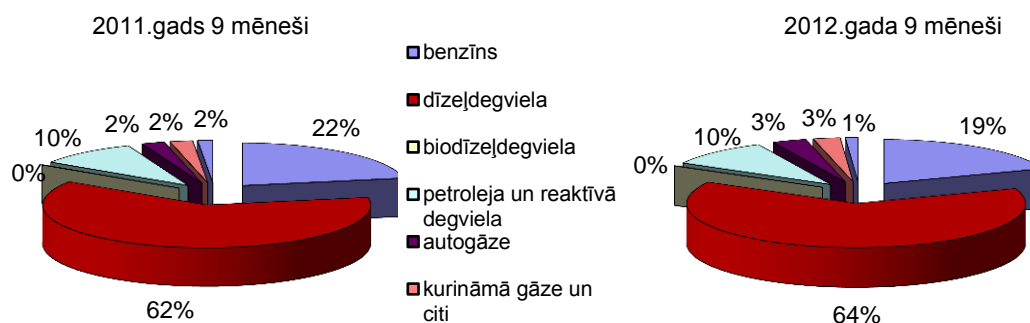
2012.gada deviņos mēnešos kopumā Latvijā realizētas **901,33 tūkst. tonnas** naftas produktu, kas ir par 20,67 tūkst. tonnām jeb 2% vairāk kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies gan mazumtirdzniecībā gan lietotājiem (vairumtirdzniecībā) realizētās degvielas apjoms. Samazinājies savam patēriņam un citiem mērķiem izmantoto naftas

produktu un iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas realizācijas apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

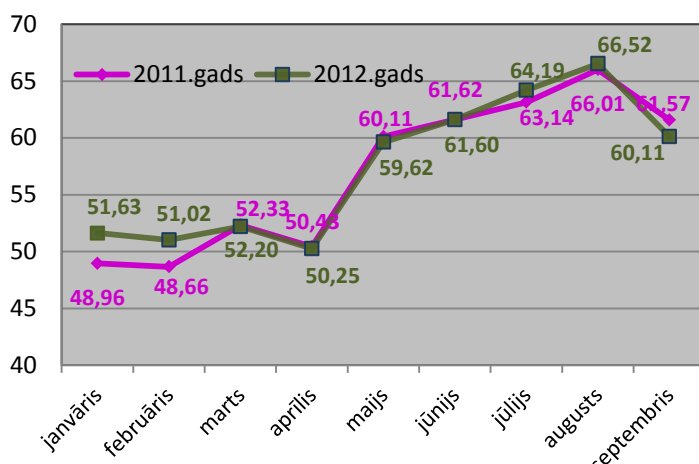
2012.gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas un sašķidrinātās naftas gāzes īpatsvars attiecīgi samazinoties benzīna īpatsvaram.

Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 5.attēls

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnās) 6.attēls

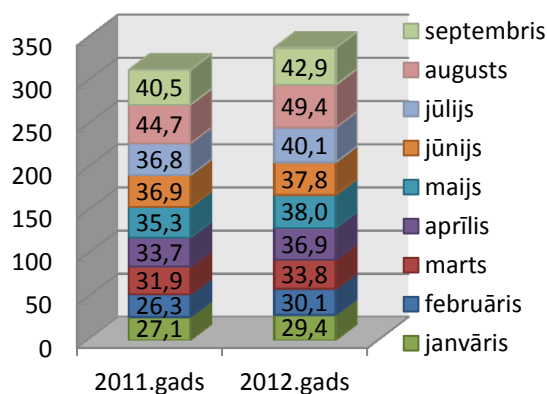

tonnām (10%) (skatīt 2. pielikuma 2.1. tabulu).

4.pielikumā uzskaitīti piecpadsmit lielākie komersanti pēc 2012.gada deviņos mēnešos mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma. Līderpozīcijas mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoma ziņā 2012.gada deviņos mēnešos ir saglabājušas SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”, Virši-A AS un SIA „East-West-Transit”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

(tūkst. tonnās) 7.attēls

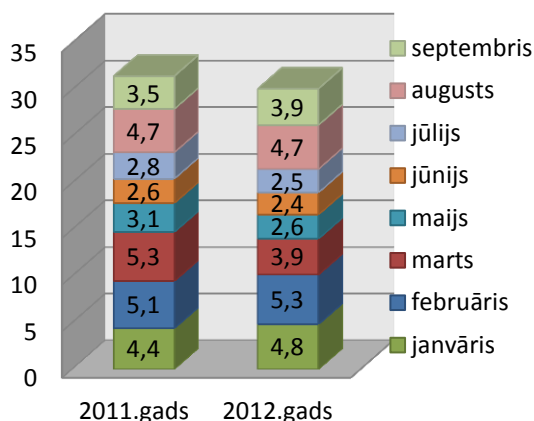

2012.gada deviņos mēnešos lietotājiem vairumtirdzniecībā realizētas **338,46 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 25,35 tūkst. tonnām jeb **8% vairāk** kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

Pieaudzis visu naftas produktu veidu realizācijas apjoms. Visvairāk pieaudzis dīzeļdegvielas realizācijas apjoms – kopumā par 15,65 tūkst tonnām jeb 8%, tai skaitā lauksaimniekiem realizētās dīzeļdegvielas apjoms pieaudzis par 4,01 tūkst. tonnām jeb 9% (skatīt 2. pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās) 8.attēls

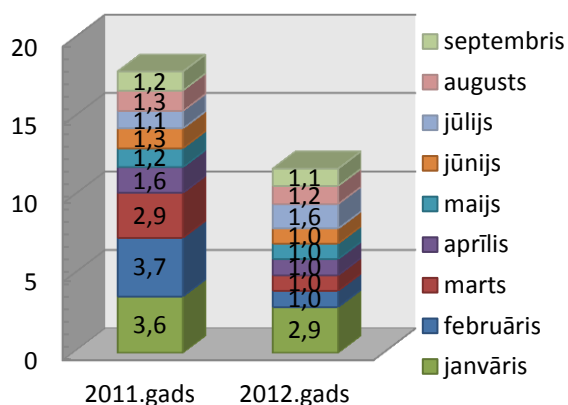

2012.gada deviņos mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta **33,58 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 1,84 tūkst. tonnām jeb **par 5% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms samazinājies fiziskām personām izmantošanai par kurināmo (par 0,40 tūkst. tonnām jeb 15%) un kuģu apgādei (par 2,53 tūkst. tonnām jeb 21%). Realizācijas pieaugums ir juridiskajām personām izmantošanai par kurināmo vai siltuma enerģijas ieguvei produkcijas ražošanas (pārstrādes)

tehnoloģiskajā procesā (par 0,71 tūkst. tonnām jeb 4%) un izmantošanai brīvostu un brīvo zonu tehnikā (par 0,38 tūkst. tonnām jeb 12%) (skatīt 2. pielikuma 2.3.tabulu).

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnās) 9.attēls

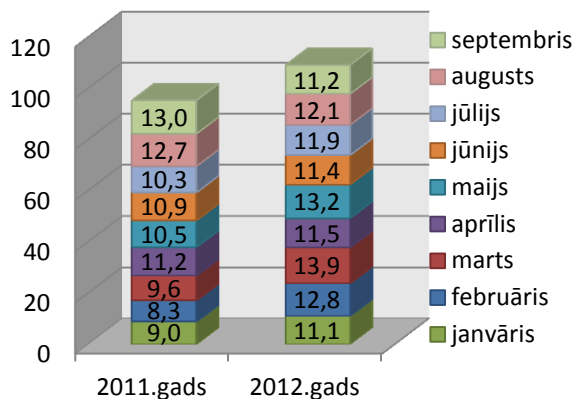

2012.gada deviņos mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **12,12 tūkst. tonnu** apjomā, izmantotais apjoms ir par 6,21 tūkst. tonnām jeb **34% mazāks** kā 2011.gada attiecīgajā periodā.

Samazinājies gandrīz visu degvielas veidu savam patēriņam izmantotais apjoms, izņemot naftas produktus, kas iekļauti grupā "citi", kuru apjoms ir ievērojami pieaudzis – šajā grupā iekļautas arī smagās eļļas (metāla apstrādes vielas, citādas ziežēļļas un citādas eļļas), kas saskaņā ar likumā „Par akcīzes nodokli” veiktajiem grozījumiem, kuri stājās spēkā 2012.gada 1.februārī, tika iekļautas ar akcīzes nodokli apliekamo naftas produktu sarakstā un uz tām tika attiecināta normatīvajos aktos noteiktā akcīzes preču aprītes kārtība (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā

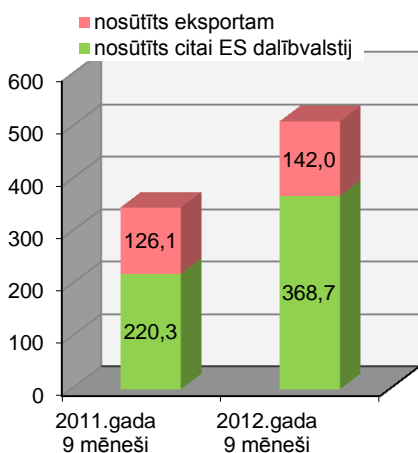
(tūkst. tonnas) 10.attēls

2012.gada deviņos mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizētas **109,22 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par **13,82 tūkst. tonnām jeb par 14% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms pieaudzis visiem degvielas veidiem. Vislielākais pieaugums – degvielleļļai un dīzeļdegvielai (*skatīt 2.pielikuma 3.tabulu*).

6. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls

2012.gada deviņos mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, kopumā nosūtījuši naftas produktus (degvielu) **510,69 tūkst. tonnu** apjomā, tai skaitā 368,65 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 142,04 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalstīm, kas nav dalībvalstis.

Nosūtīto naftas produktu apjoms **2012.gada deviņos mēnešos**, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu palielinājies par 164,31 tūkst. tonnām jeb 57%. Pieaugumu galvenokārt veido nosūtītās dīzeļdegvielas

apjoma palielināšanās (par 115,02 tūkst. tonnām), biodīzeļdegvielas (par 40,03 tūkst tonnām) un petrolejas (par 14,82 tūkst tonnām). Nosūtītais daudzums samazinājies degvielleļļai (par 2,44 tūkst. tonnām) un sašķidrinātajai naftas gāzei (par 9,26 tūkst tonnām) (*skatīt 2.pielikuma 4.tabulu*).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielleļļai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.